

עקרונות ביחס לממשק בין השר לביטחון לאומי ומשטרת ישראל

א. כללי

- העקרונות דגן נועדו לעגן הגנות על פעילותה התקינה, המקצועית, והממלכתית של המשטרה והיחידות הכפופות לה, לשם יישום הדין ופסיקת בג"ץ. מסמך זה אינו גורע מכל חובה או עקרון הקיימים בחוק או בדין בכל עניין שנוכר בו או שלא נזכר בו.

ב. חופש ביטוי, מחאות והפגנות

- מדיניות השר, בעניינים בעלי השפעה על הזכות לחופש ביטוי, מחאות והפגנות, תפורסם מראש, לאחר היוועצות עם המפכ"ל והייעוץ המשפטי לממשלה. המדיניות תהא צופה פני עתיד, פומבית, כללית, שוויונית, ולא תיקבע, תפורסם או תשונה אגב אירועי מחאה קונקרטיים, כנדרש ככלל בקביעת מדיניות על ידי השר.
- השר לא יעסוק, במישרין או בעקיפין, בנושאי מחאה והפגנה נגד השלטון.
- השר לא יהיה מעורב, במישרין או בעקיפין, בהיערכות המשטרה לטיפול באירועי מחאה והפגנה, לרבות קביעת תנאים לקיום הפגנה, בהקצאת סדר הכוחות או בטיפול בהם בפועל. אין באמור כדי לגרוע מאפשרותו של השר לקבל עדכונים באשר לאירועים חריגים שיש בהם סכנה ממשית לביטחון הציבור.
- השר לא יתייחס, במישרין או בעקיפין, לאירועי מחאה קונקרטיים ולאופן טיפול המשטרה בהם, לרבות האישורים וההנחיות שניתנו, גם לא בדיעבד או בדרך של אזכור מדיניותו באופן שעלול להשפיע על הטיפול באירוע קונקרטי.

ג. קבלת החלטות אופרטיביות ושיקול דעת מבצעי

- השר לא ייתן הנחיות או יתערב בדרך אחרת בקבלת החלטות אופרטיביות, ובשיקול הדעת המבצעי של המשטרה, לרבות בדרך של מתן הנחיות או השפעה בעקיפין.

ד. חקירות

- השר אינו מוסמך לקבוע מדיניות בנושא חקירות, להבדיל מסמכותו להתוות מדיניות ועקרונות כלליים כקבוע בסעיף 8ג. (א) לפקודת המשטרה.
- השר לא יתערב או ישפיע בכל אופן שהוא, במישרין או בעקיפין, בענייני חקירות.
- השר לא יתייחס, במישרין או בעקיפין, לחקירות המתנהלות נגד שוטרים.

ה. ממשק השר והמשטרה בנושא מינוי וקידום שוטרים

- מינוי וקידום שוטרים יעשו בהתאם לנהלי משרד הבל"מ והמשטרה, שיותאמו בהתאם לסעיף ח' שלהלן.
- תהליך המינוי עד לדרגת ניצב (לא כולל) יתקיים על בסיס המלצותיו המקצועיות של הספ"כ והמפכ"ל, ודחייתן תחייב הנמקה בהתאם לדין.

- ראיונות שעורך השר עם שוטרים המועמדים לקידום או להעברה לתפקיד רוחב או שיחות עם שוטרים בעניין זה על ידי השר או מי מטעמו יתקיימו רק לאחר קבלת המלצת הספ"כ ומתוך מומלצי הספ"כ.
- השר לא יראיין מועמדים לקידום שדרגתם היא רפ"ק והוא או מי מטעמו לא יקיימו שיחות עם מועמדים לקידום שדרגתם רפ"ק בעניין קידומם. דרגות כתף סנ"צ-נצ"מ (כולל תפקידי רוחב) יראיינו בנוכחות נציג אמ"ש משטרה בכיר בראיון.
- השר לא יראיין מועמדים לקידום או להעברה לתפקיד רוחב בתפקידי אח"מ, ייעוץ משפטי ותביעות, והוא או מי מטעמו לא יקיימו שיחות עם מועמדים לקידום בתפקידי אח"מ, ייעוץ משפטי ותביעות בעניין קידומם. זאת, למעט מועמדים לקידום לדרגת ניצב, תפקיד יועמ"ש משטרה ורח"ט תביעות.

ו. לשכת השר

- כלל העקרונות וההנחיות שפורטו לעיל חלים על עובדי לשכת השר או מי מטעמו בהתנהלותם מול משטרת ישראל. משרות אמון בלשכת השר יערכו יומן שיחות עבודה עם שוטרים (למעט חברי ספ"כ), ויעבירו דיווח עיתי אשר יישמר בלשכת מנכ"ל משרד הבל"מ, ומנכ"ל הבל"מ יעבירו למשטרה, כפי שייקבע בנהלי הבל"מ והמשטרה.

ז. שיחות של השר עם שוטרים (שאינם המפכ"ל)

- יתקיימו בתיאום עם לשכת המפכ"ל טרם השיחה, אשר תתעד את נושאי ומועדי שיחות שהתקיימו בין השר לבין שוטרים.
- בכל שיחה ישתתף המזכיר הבטחוני לשר לביטחון לאומי שיערוך תרשומת מסודרת של נושאי השיחה ועיקריה במזכר מסודר. באפשרות לשכת מפכ"ל לצרף לכל שיחה גורם פיקודי מן הספ"כ.
- נייר זה אינו מתייחס לנושא ביקורים ביחידות ותחנות משטרה, מעבר לכך שהם יתקיימו בתיאום עם לשכת מפכ"ל.

ח. עיגון העקרונות ביחס לממשק בין שר הבל"מ והמשטרה בנהלי המשרד לביטחון לאומי והמשטרה.

- העקרונות לעיל יעוגנו תוך 60 ימים בנהלי המשרד לביטחון לאומי ובמידת הצורך בהוראות ובנהלי המשטרה, לשם יישום הדין ופסיקת בג"ץ.
- לשם כך יחל לעבוד באופן מיידי צוות הכולל נציגים של המשרד לביטחון לאומי, שייקבעו על ידי השר, נציגי משטרה ונציגי היועצת המשפטית לממשלה. ראש הצוות יהיה נציג היועצת המשפטית לממשלה. במסגרת גיבוש הנהלים הצוות יעגן גם את ממשק השר מול המשטרה להיערכות לאירועים המוניים בעלי רגישות מיוחדת, בשים לב למסקנות ועדת החקירה לחקר אסון מירון.
- לאחר השלמת גיבוש הנהלים כאמור תוגש הודעת עדכון משותפת לבית המשפט.

ט. הסדר דיוני

- משיבי המדינה והשר יפעלו לפי המתווה הדיוני הבא לעניין ארבע העתירות התלויות ועומדות. בעניין מינויו של חה"כ בן גביר לשר לביטחון לאומי (בג"ץ 9037-08-24, בג"ץ 37361-08-24, בג"ץ 46277-09-24, בג"ץ 52917-09-24) (להלן: "העתירות"):

א. משיבי המדינה יגישו במסגרת התגובה המקדמית לעתירות את המסמך ואת העקרונות דנן אשר השר הודיע שהם מקובלים עליו, ובית המשפט יתבקש ליתן להם תוקף של החלטה שיפוטית.

ב. עוד במסגרת התגובה המקדמית יתבקש בית המשפט לאפשר לשר לביטחון לאומי, למשרד לביטחון לאומי, למשטרת ישראל ולייעוץ המשפטי לממשלה שהות של 60 ימים לעבודת הצוות שנזכרת לעיל ולהטמעת כלל העקרונות וההנחיות המפורטות לעיל בנהלי המשרד לביטחון לאומי והמשטרה, מבלי לגרוע ממיידיות תחולת המסמך והעקרונות.

ג. לאחר גיבוש הנהלים והפקודות יגישו משיבי המדינה הודעה מעדכנת לבית המשפט הנכבד בדבר הנהלים שגובשו, בה יתבקש בית המשפט למחוק את העתירות תוך שמירת טענות כל הצדדים.